

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Bérmertlen levelek és nem fogadjunk!

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hozva, vagy
vidékre postán küldve:
Egyre évre . . . 7 ft — kr
Félévre . . . 4 10
Negyedévre . . . 1 15
Külföldre egész évre 10 ft.

Egyre szét írt és k. kapható
a kiadványban a Gross-Quartier
postaközpontjában.

Hirdetéseket felvettünk a kiadó-
hivatalban.

Hirdetési díjak:
4 hónapig átlagosan vagy
annak helye 8 kr. Nagyból és
közönségtől hirdetéseknek kedvez-
mény. Minden egyes hirdetés
menny után még külön 30 kr.
belföldi díjazás.
Nyitási díjazás vagy 10 kr.

Hirdetést és kiadványt átjuttat
elre szívesen.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda

A szerkesztést felváltja:

A lap kiadó-hivatala:

Brassó, Kolosutor-utca 28. szám alatt.
hová a lap szállított részét illető közlemények intézkednek.

FEJÉR VILMOS.
Munkák vissza nem adandók.

Brassó, Kolosutor-utca 26. sz. a.
Ide küldendő az előfizetési díjak és hirdetési díjak.

A brassóvármegyei szabadelvű-párt és a szebeni Tageblatt.

Időnk a brassómezei szabadelvűpárt f. 10-14-én tartotta nagy gyűlést lapunk 20-ik számban közre adott, egyetemen volt arról, hogy, mint a „Kolosvár” az országos szabadelvű pártba. Isten az Apnyoi kolosvári lapjának kezénese s ha ez teserag, akkor Bartha Miklósának is taponni kell keszvében és busogani a felett, hogy eddig a szász városokban levő Emke választások fejtettek ki legtöbb törekvéseket, de ennek most már vége(?) lesz, mert szász testvéreink Brassóban a szabadelvű pártot csatlakoztak.

Ha tehát megmaradt volna az Apnyoi kis táborban: akkor az E. M. K. E. k a szász városokban levő választmányai, ma is épen úgy dolgoztának, mint annak előtte Ezt a védel legalább mi brassói magyarok, másoktól nem szölvát, nyugodtan visszatérünk s lehet, hogy erre még visszatérünk.

Nem várhat, hogy a kolosvári ellen-zás lapok pártállásból fogva nyújtogassanak a felett, hogy Brassóban a szász nemzeti párt választó polgárai a brassói szabadelvű

elvű pártot csatlakoztak, még pedig nem kénszerűségből, hanem, a viszonyokkal komolyan számot vetve, meggyőződésből s modhatjuk hazafiságból.

Azt azonban elvárhatunk volna, hogy az E. M. K. E. szász városokban levő választmányait ne keverjék a pártpolitika ápen akkor, midőn Berthlen G. az Emke elnöke csak legkésőbbé állhatott az ellen, miha az ekkor, Horváth Gyula és Sándor József alelnökök Budapestben Azonban értjük mi mindeket élezeneki pártjának zörtődését.

Mert nem csak csatlakozunk mi brassóiak a nemzeti szabadelvű pártot. Ekkor lett volna csak törin, lakodalm, hegyen völgyön! Akkor a brassói szászok is 13 próbás házasság lennének, de mert a szabadelvű pártot csatlakoztak: lettek özvegy-rák varázslatok.

Mindeny értjük, de őszintén és megvalljuk hogy nem értjük a n-szebeni Tageblatt politikáját.

Kegeesen megengedi a lap (5528 sz.) vezérközölgét, hogy: habár a brassói szász választó polgárok értelmiség, vagyon és befolyás tekintetében túlszámnyalják a többi itteni nemzetiségnek, mégis kijelenthetjük, hogy kik a szabadelvű pártot fognak csatlakozni és ezen célból a brassói magyar szabadelvű párt közreműködését keresték s meg is találták, mert ugymond, a brassói szászok, ma alig képezik a Brassóváros lakóinak egy harmadát! Itt tisztán megjegyezzük, hogy a brassói magyar szabadelvű pártot nem ismeri a

Tageblatt, különben nem írta azt, hogy értelmiség, vagyon és befolyás tekintetében a szász választó polgárok városunk többi lakosait túlszámnyalják. Elengedjük, hogy Szébenben egy van, de nincs egy ma Brassó városában.

Jól tudjuk azt is szász testvéreink s épen ez volt egyik indokunk arra, hogy a béke érdekében velünk őszinte testvéri kezet fogjunk.

Városunk, vármegyénk nem is fogja annak kárát vallani. Mi nem teszük tehát annak a Tageblattnak? Az, hogy a mi szabadelvű párt képviselőink köztinkbe érkezésmenk, a szabadelvű párt összes választói előtt számoljanak be. Ez meg a Tageblatt logikája szerint n e i t r e l i g t, azaz nem helyes. Szerinte nem csupán a párt, hanem az összes választók előtt kell a beszámolásnak megtörténni.

A Tageblatt nem ismeri a mi helyzetünket. Nem tudja, hogy megyékünk egyáltalán nincs más párt, mint a szabadelvű párt. Midőn tehát a mi országos képviselőink itt be fogunk számolni, akkor az összes választó polgárokunk számolnak.

Ha nálunk a nemzeti, a függetlenség és a 48-as ártókunk, vagy ezek közül bár egyiknek volna csak harmi kevés száma pártja, a mely választásban részt vett, küzdött, de kieséshözben maradt volna, igen is, ezeket is jognak van a többség által választott képviselő beszámolásának megjelölés. Elméletileg, jogilag így van mindenütt a hazában, de a gya-

korlat meg is azt tanúsítja, hogy a többség által megválasztott képviselő beszámolására a lezavartat kisebbbég nem szokott ellátogatni. Még ezt is legyenes elvezi a Tageblatt, de hogy a brassói szász és magyar választó polgárok közös végrehajtó bizottság alakítottak, no ez már neki nem tetszik. Ugyan miért?

Nem volt erre szükség — ugymond — egyelőre épen a szász és magyar választó polgárok egyetértése érdekében a mit különben is (?) okait, másfóli szírt, mert ezzel a Barczaszon a szász elem uralgó állapontja veszélyeztetve van.

A magyar orvosok és természetvizsgálók brassói vándorgyűlése.

(Poly társ és vége.)
A vándorgyűlés előkészítését az állandó központi választmány és a vándorgyűlés tisztviselői a helyi bizottsággal együtt eszközölték. A vándorgyűlés márkájának is írtak, hogy a tudományos tevékenység a gyűlésnek kifejtendő miközbe vonassanak, egyes szakfirkákat szolgálnak fel közéleti előadásokra, tudományos esztélyek rendezésére és a szakelőnéző teendőire; valamint időszaki kérdéseket támasztanak ki, melyek tárgyalásra és vitákra is alkalmasnak mutatkoznak.

A vándorgyűlés szervezetei a Románokban ismeretvesen, a brassói gyűlés előkészítői a következőkben tudósítják a társas közönségnek.

Brassó város tanácsának 1890. évi aug. 10-én tett meghívását az egyeztetel 1890. évi augusztus 10-én 20-an és követő napoknál Nagyváradon tartott vándorgyűlésben Bartha városunk meghívásának szívesen elfogadják.

és a közügyek terén való szerepléstől és működtetéstől.

Tejes ismeretessé vagyunk, midőn a nő szellemi képességeiről van szó, a politikaning sem kételkednem abban, hogy a nő és, szellem, tapintat, legelőkének pedig kitartás tevékenység a férfinnál alább, s az a töreklem és fureddalhatóság — legalább szerény, mérték szerinti — inkább tulajdona a nőnek, mintsem nekünk férfiaknak.

De hogy ezért a nő leheszen bíró, leheszen politikus, leheszen oktatásos tagja: — azt bármilyen lehasos megfontoltság után sem tudom elképzelni.

Azt, hogy a nőnek olyan joga legyen magánügyek, mint a férfiak — azt mag kell követelnünk, hogy épen tán egyes helyzetben a nőkről jobban kell gondoskodni o férőn, mint a férfiakról, azt helyesebb is tartom.

Az ő korban a görögök és rómaiak nem engedték a női perbe, nem engedték, hogy a városunk o maga eljén, mert a rómaiak azt mondták, hogy a nő egyen és könnyen megrészegedő, természetében és elméjében korlátotlan a férfinnál.

Bármennyire jóles elgondolás voltál római elölkend — ez egyben azt hiszem meg is tévedett, — mert nem az igaz okot hordta fel, hogy a nő a magán viszonyait kevésbé rendelték eljén megfogalmazás felállítására s ez a kor, melyben a nők imádás — mert valóban azra felelt a tisztelet — jellemző és uralk a embereket. A lovagok min-

TÁRSZÁ.

Emlékezés J. J. Lajoskára.

A hányssor elmegyek

A tenetét mellet.

Mindig eszembe jut

Az a szép kis gyermek.

Az a szép kis gyermek

Gömbölyt orozója,

Szendő kis szemének

Szélid ragyogása.

Szélid ragyogása

Ártatlan mosolya

Péti pinoz ajka

Mintha rósa volna,

Mintha rósa volna,

Melynek illatja

Bökö szőlő szármán.

Az eget bejárja,

Elismert ottan

Már csak újra meg újra

Cdvel megrakottan.

—

Előző máj a jászok,

Iszonyt nemelők,

Iszonyt legyen

Domboru sirjára.

Kök lesz a nevelés,

Mért reá pillantot.

Piros lesz a rósa

Mért reá mosolygot.

—

Szélő szármán áll

Törli azt a téjén

Megszólal a madár

Röszkölör ágon.

—

Rósa feledelm

Öt liliám az arzat.

Daloz márd ajkán

Öt hallám a hasgát.

—

Brassó, febr. 8-án.

h-s.

A nő a férfi helyén.

A „Brassó” eredeti társzása.

Nem régiben élvén, hogy a kormány háznak nagyobb városában női kereskedelmi tanfolyamot akar és fog berendezni, hogy a nők is kereskedői házakban pénzünetki és köznevelési állásokkal alkalmazassanak.

E tárgyunk kapcsolatban távolom a kérdést, hogy milyen lesz a helyzet: ha a nő is a férfival társadalmi és politikai helyzetében egyenlő egyenlő lenne? — Már rögtön s a főleg a szász elöljáró kiváló politikuskok, jö-

velő írónk is korotok a napjainkban sokan és kitartással hangyuloznak a nő teljes emancipációját.

Azt hiszem, hogy a kérdés nemcsak mostani s legalább is eredete nem az ukorlói való!

Hiszen a régi görög szimmben is kíváncsi gyönyölni a nő, mert politikai szerepbe is bekapcsolódott, — s mi azt tanúsítja, hogy már akkor is felmerült a nőnek politikai egyenlősége a férfival.

Es épen nem régen jelent meg a franczia köznyelvazon Melet-től a könyv, mely a franciaországi kitűző legion d'honneur érdemrendes hőltörő beszéli el, hogy azok miképen csatáztak, miképen küzdöttek a harcokban, sőt a férfiak bátoraságánál nagyobb, hatálmak mondatlanul szeméremességükkel dühvel fölfelétek áldoklók és kárda a csatában legelő.

Visszat az ó-kori hő nők meséiben ismét az amazónok női testtel, de legretentebbén harcvezetggyal, férfiaknál hatalmas bátorsággal, kell legényi ön lebet.

Hogy a nők bámulatának megérdemlik, azon nem kételkednem egyelen perzig sem, de hogy voralmassak-e, hogy azok azzal a hódolati tételekkeljes szerepelti rohetők körül — minthogy Cornélius, vagy bármelyik előző jó nyújt: — abban kétkednem.

Azok, a kik a nők politikai teless egyenlőségétől követelik legelőjeben azra hivatkoznak, hogy a nő teljesen olyan cselel, olyan fejlettségű mint a férfi, hogy a nők totat mért legyenek elzárva a társadalomban

Bressó, nyomtatott kiadványainak KÖZMŰVELŐDÉS Könyvtár és Művelődési Központjában.